

Pothvat župnika fra Tomislava Duke da se štovanje Gospe Čatrnjske, stoljećima ukorijenjeno u dušala Prominjaca, pravoslavnih i katoličkih knjinske, a dijelom i drniške krajine, još više učvrsti i raširi, da se dvori dobre Majke što više poljepšaju, zaslužuje svaku pohvalu i potporan.

* * *

Završit ćemo naš kratki izlet u davnu i nedavnu prošlost crkve i slike Gospe Čatrnjske u Promjini s iskrenom željom da se Marijinu štovanje sve više pojača u dušama samih Prominjaca kao i susjednih pravoslavaca i katolika.

Nek dugo i dugo prominjska djeca izgovaraju stihove iz pjesme svojoj Zaštitnici s mnogo zanosa i sreće:

O Čatrnjska dobra Gospe,
Ti si Majka našeg puča,
blagoslovi nas Prominjce
i budi nam vječna luka!

Tvoja ruka, Majko dobra,
neka milost na nas prospe!
Uz Prominljce uvijek budi,
o Čatrnjska naša Gospe!!

I kad svake godine na tradicionalnom kolarištu zaigra naše staro kolo, oglasi se starinska pučka pjesma u suton najvećeg duhovnog prominjskog blagdana — Male Gospe; dok »slavljenje« s novog zvonjika raznese raspjevanost kosinom Male i Velike Promilne i postranom krševitom visoravni u želji da poveže sva srca i sve duše u jedinstvenu cjelinu, da prenese pozdrav kule Trošelj Nečven-kuli i Čučevu, da zaplovi Krkom niz kristalno zapijenjene slapove; i kad u plaštu smirenje rujanske noći započnu zrnikavci pjesmu sjetne čežnje nad počošenim stoništima i bremenitim vinoigradima, nek sadržajni amen oglasi Danica jekom pjesme Prominjaca:

Prominjci mi smo, junačkog soja,
ponosni, gordi na prošlost davnu.
Ustrajno, složno gradimo sebi
budućnost sretnu, budućnost slavnu!

M. V. Ćelkanović

FERNAND LEOTTE — DR. SREĆKO BOŠNJAK:

MLADEŽ PRED BOGOM

Molitvenik za đake i omiladinu. — Str. 254, džepnoga formata. — Izdalo »Hrv. književno društvo sv. Ćirila i Metoda«, Zagreb I., Trg kralja Tomislava 21.

Naš zasluzni prevodilac dobre katoličke literature sa francuskoga, župnik iz Drežnice u Hercegovini, Dr. Srećko Bošnjak, napravio je opet jedan vrlo dobar izbor, kad nam je, — tvrdo ukoričeno, u džepnom formatu, — poklonio ovo, na svoj način klasično,

djelce belgijskog apologete i omladinskog radnika i pisca, isusovca F. Lelotte-a. Iza kaklo je, već odavna, prevedeno na sve skoro glavne svjetske jezike (engleski, njemački, talijanski, španjolski, nizozemski), dobili smo ga tako i mi. Naša katolička mladež. Svoj vjerski priručnik. Pravi svoj »Vade mecum«.

Sve je najbolje u njemu, što danas treba katoličkoj mladeži; osobito onoj muškoj. I mala apologetika. I mali katekizam. I upute u kršćanski moral, u duhovni i liturgijsko-molitveni život, u savremene apostolsko-socijalne probleme i zadatke. I — molitvenik. A sve to u bogatu izboru i na izrazito savremen način: po željama i užkušu današnje mlađe generacije, bez puno insistiranja na sistematici i strogo logičnom slijedu. Auktor je, Lelotte, očito dobro poznaje, tu svoju današnju mladež: s njom suosjeća, za nju i među njom živi; nastoji da joj se približi. Ali opet i u potpuno crkvenom duhu: bez napuštanja višokih životnih kriterija i idealova evanđeoskog kršćanstva.

Sve je u ovoj knjizi ne samo ortodoksnog, nego i svjesno upravljenog na odgoj kršćanske elite. U tu svrhu auktor dosljedno primjenjuje prokušana sredstva, uglavnom tradicionalne, katoličke askese i pedagogike, ali askese i pedagogike obogaćene svim pozitivnim tekovinama moderne psihologije i stavljene u okvir suvremenog života: u svemu trijezno i uravnoteženo. Došlo je u njoj na svoj račun i ono naravno i ono nadnaravno u životu mladih ljudi. Kao ideal postavlja im u njoj auktor plemenitu sintezu jednoga i drugoga: Bogom i vjerom oplemenjeno čovještvo.

Kako to po prilici izgleda, vidi se već iz slijeda i naslova poglavlja: 1. U prijateljstvu s Bogom, 2. Okupljeni u Crkvi, 3. Sveta Misa — izvor života, 4. Pod zaštitom Majke Božje, 5. Spremi se za životni zadatak, 6. S čistom savjesti, 7. Stoj u prvim redovima, 8. Osobito u trpljenju i pred smrću, 9. Uzdignuta pogleda k nebu.

Svega se je, eto, tu auktor dotakao, što mladoga vjernika može i mora da zanimi. Za sve mu, s čim će se susresti u životu, daje savjete.

A značajno je, i da auktor sve to oslanja, najviše, na osobni kontakt mladoga čovjeka s Bogom: kroz molitvu i sakramente. Molitvom i refleksijama (razmatranjima) ta je zlatna knjižica najbogatija. Bezbroj je u njoj molitvenih obrazaca. Sve one tradicionalne i klasične, liturgijske i izvanliturgije, molitve, — među njima i knjigica, i litanijske, i Put križa, — ali i stotine onih individualnih: od poznatih i nepoznatih ljudi. Za sve nakane; za sve prilike i situacije.

Nijesu sve ove, — nove, individualne, — jednake vrijednosti. Ima ih i pomašo bizarnih. Ima ih, i koje, po našemu mišljenju, previše popuštaju današnjem, i u katoličkim krugovima modnom, idealiziranju erotike i mladenačkih prijateljstava i ljubavi. No ima ih, i koje su pravi biseri: iz kojih progovaraju duše, što su se posve predale Bogu, a pune su fine, delikatne, religiozne intuicije, ali i istinskog ljudskog i socijalnog osjećanja. To je duhovni jezik savremene katoličke elite. Neke su od njih kao stvarne, i da ih čovjek uzme za predmet razmatranja: pune su asketskih inspiracija i pobuda.

Ne će se sve iz ove knjige svima mladim ljudima svidjeti. Ali svakomu će se od njih, ako samo ozbiljno uzimalje život i religiju mnogošta u njoj, sigurno, svidjeti. Svatko će u njoj naći i za sebe solidne duhovne hrane. I ja sam, po njoj, čitajući je za recenziju, mnogo puta obavio svoje dnevno razmatranje. S mnogo koristi.

I svatko, ovu knjižicu, može bez straha uzeti u ruku. Nikoga ona ne će pokolebiti u njegovim kršćanskim shvaćanjima, ni odvesti na krije i pogibljene ideje. Prokušana je to duhovna hraga. Sve je u njoj u skladu i sa teorijom i sa praksom Crkve. I sve je upravljeno na Boga i na vječnost: na Krista i na Kraljevstvo Božje. I sve je puno Gospe.

Knjigu toplo preporučujemo i omladini, — osobito školskoj i studentskoj, — i dušobrižnom svećenstvu. Mirne je savjesti mogu svećenici turiti u ruke svakome katoličkom mladiću i djevojci. Tko je od njih bude čitao, — češće i ozbiljno, — ne će nikada postati otpadnik, a pogotovu ne će nikada postati bezvjerac. Ne će se, lako, ni moralno pokvariti.

Samo, ne bi trebalo, da ovo bude ni jedina ni zadnja knjiga ove vrsti, prevedena na naš jezik iz stranih katoličkih literatura. Uz mnoštvo nevrjednih i konfuznih, pa dosta puta i loših i sablaznjivih, stvari, što se u katoličkim književnostima zapada danas bacaju na tržiste, ima, još uvjek, i pravih bisera. Treba ih samo pronaći. I popularizirati ih: kroz našu prijevodnu literaturu. Misija je to onih među nama, koji poznaju strane jezike i kojii prate duhovni i kulturni život na katoličkom zapadu. Katoličkih i svećeničkih inteligenata zdrava religioznog ukusa, — onoga, što smo prije zgodno zvali »sensus catholicus«, — i izostrena kritičkog osjećaja!

Dr. Č. Č.

PIERO BARGELLINI — O. KVIRIN ORLIĆ:

CVJETIĆI SV. KLARE

Str. 178, u velikoj šesnaestini. G. 1968. — Naručuje se na adresu: O. Dr. Kvirin Orlić, CAVTAT, Franjevački samostan. — Cijena 8 n. d.

Ne znam, — u knjizi o tom nema podataka, — kako je došlo do talijanskih originala ove knjižice. Ne znam, ni iz kojega vremena datira, ni koji joj je književni supstrat. Bit će, da se sadržajno oslanja o stare zbirke historijskih podataka i legendi, iz pera suvremenika sv. Franje i sv. Klare, Tome Celano-a. Knjižica inače i po naslovu i po načinu priповijedanja, očito, predstavlja pandan »Fioretti«-ma iz života sv. Franje. No obrada joj je, — barem u redakciji, u kojoj pred nama leži, — svakako moderna: i po jeziku i po koncepciji. Po literarnoj je maniri romansirana biografija; služi se živim, kratkim, slikovitim stilom; legendarno se u njoj isprepliće sa istorijskim; puna je poezije, idiličnosti, romantike, koja osvaja; rječnik joj je korektan i sočan. Ne možeš je više ispustiti iz ruku, čim si joj pročitao prve stranice. Ja sam je na dušak pročitao: zapravo za jednu večer. Puno duhovne koristi, podstreke, pa, na nekim mjestima, i ganuća.